

Zarządzenie Nr 23 /2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 16 grudnia 2014 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarnówek”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje.

§ 1. 1. Ustanawia się zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarnówek”, zwanego dalej „rezerwatem”.

2. Zadania ochronne, o których mowa w ust. 1 obowiązują przez pięć lat.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku do zarządzenia;
- 2) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

ZASTĘPCA REGIONALNEGO
DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
Regionalny Konserwator Przyrody
w Szczecinie
Sylwia Jurzyk-Nordlów
Sylwia Jurzyk-Nordlów

¹ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628, poz. 842, M.P. z 2014 r. poz. 835 i z 2014 r. poz. 805, poz. 850 i poz.1002.

Załącznik do zarządzenia Nr 23 /2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 16 grudnia 2014 r.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
1.	Niekontrolowana penetracja obiektu przez kłusowników i turystów korzystających w sposób niewłaściwy ze szlaków turystyki pieszej i rowerowej w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu oraz związane z tym wydeptywanie roślinności brzegowej, w tym lobelii jeziornej <i>Lobelia dortmanna</i> oraz zaśmiecanie rezerwatu.	Prawidłowe oznakowanie rezerwatu oraz utrzymanie jego sprawności technicznej. Edukacja społeczności lokalnej w zakresie wartości i potrzeb ochrony przyrody rezerwatu. Wzmoczona kontrola służb ochrony przyrody oraz zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie.
2.	Okresowe odprowadzanie nadmiaru wód bogatych w związki humusowe wód rowami odwadniającymi siedliska leśne do Jeziora Czarnówek i związana z tym zmiana właściwości fizyczno-chemicznych wód w chronionym obiekcie.	Eliminacja i ograniczenie zagrożenia nie są możliwe do realizacji w granicach rezerwatu. Zaniechanie utrzymywania w sprawności technicznej rowów odwadniających bory i lasy bagienne i fragmenty torfowisk wysokich (w wydzieleniach 1911, 193d, 211f, 212b ²) w zlewni rezerwatu. W miarę potrzeb likwidacja tych rowów poprzez zasypanie materiałem miejscowym. Realizacja cięć i prac pielęgnacyjnych w na ww. obszarze w sposób stopniowy uniemożliwiający subwencji substancji humusowych.

² Nadleśnictwa Złocieniec według Planu urządzenia lasu na lata 2010 – 2019.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 oraz art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Celem ochrony w rezerwacie przyrody „Jezioro Czarnówek” jest zachowanie jeziora lobeliowego z reliktowymi gatunkami roślin.

Jezioro Czarnówek charakteryzuje się rozległymi mineralnymi strefami litoralu, szczególnie szerokimi we wschodniej i północnej części jeziora. Łagodnie opadające brzegi utworzone z drobnoziarnistych piasków, stwarzają niepowtarzalne warunki dla bujnego rozwoju roślinności charakterystycznej dla jezior lobeliowych. Naturalne cechy jeziora pozwoliły na szerokie rozprzestrzenienie się lobelii jeziornej. Gatunek ten zajmuje największe powierzchnie fitolitoralu o szerokości dochodzącej do kilkudziesięciu metrów. Osobniki *Lobelia dortmanna* rosną już na wilgotnym piasku poza lustrem wody, a w wodzie występują do głębokości 1 – 1,5 m. Często lobelii jeziornej towarzyszy *Littorella uiflora*, przede wszystkim w pobliżu stref granicznej głębokości występowania *Lobelia dortmanna*. Kończy się zasięg lobelii, a zaczyna dominacja *Isoetes lacustris*, która z kolei przechodzi w bardzo silnie zwarty kobierzec mchu torfowca *Sphagnum denticulatum*.

Analiza dynamiki zmian właściwości fizyczno-chemicznych wód jeziora Czarnówek na przestrzeni lat wskazuje na generalny trend powolnej zmiany statusu troficznego zbiornika. Jednoznacznie stwierdzić można iż koncentracje analizowanych form biogenów na przestrzeni lat 1994 – 2003 ulegały redukcji. Najbardziej jest to widoczne dla azotu (zarówno formy mineralnej jak i organicznej) Również stężenie fosforu ogólnego w wodzie jeziora Czarnówek zmniejszyło się (choć redukcja koncentracji jest tu znacznie mniejsza). Wyniki te wskazują więc na obniżanie się żyzność zbiornika na przestrzeni kilku ostatnich lat. Jednak z drugiej strony od roku 1994 znacząco wzrosła barwa wody oraz koncentracja materii organicznej zawartej w wodzie (ChZT). Dane archiwalne zarówno Szmalów (1965), Szejki (1993) jak i dane Zakładu Ochrony Wód UAM z 1994 roku wskazywały na wysoką barwę wody tylko w hypolimnionie. Obecnie woda jeziora ma w całym pionie odcień brunatny. Świadczy to o obecności w wodzie znacznej ilości substancji humusowych. Najprawdopodobniej zostało to spowodowane okresowymi dopływami bogatych w związki humusowe wód z torfowisk i borów bagiennych otaczających jezioro. Spływy te ulegają intensyfikacji w czasie wahań poziomu wód.

W wyniku dalszej dostawy substancji humusowych ze zlewni jezioro to będzie ewoluować w ciągu dysharmonicznym, w kierunku jeziora dystroficznego - polihumusowego. Powyższe zmiany przyczyniać się będą do ustępowania roślinności z zespołu zespół *Isoeto-Lobelietum* stanowiącej przedmiot ochrony w rezerwacie, w tym Proces ten można spowolnić tylko poprzez ograniczanie dopływu substancji humusowych z leśnej zlewni do jeziora.

Drugim z zagrożeń dla zachowania przedmiotu ochrony w rezerwacie jest antropopresja, tj. niekontrolowana penetracja obiektu przez kłusowników i turystów korzystających w sposób niewłaściwy ze szlaków turystyki pieszej i rowerowej (szlaku turystycznego „zielonego” i „czarnego”, szlaku rowerowego dookoła Jeziora Siecino i edukacyjnej ścieżki przyrodniczej „Jezioro Czarnówek”) w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu oraz związane z tym wydeptywanie roślinności brzegowej, w tym lobelii jeziornej *Lobelia dortmanna* oraz zaśmiecanie rezerwatu.

Przeciwdziałaniem dla powyższego zagrożenia będą właściwe oznakowanie granic obiektu tablicami regulaminowymi, urzędowymi i informacyjnymi, edukacja lokalnej ludności oraz wzmożone kontrole służb ochrony przyrody.

Z uwagi na obecny stan zachowania jeziora lobeliowego w rezerwacie nie wyznacza się w rezerwacie obszarów objętych ochroną czynną i krajobrazową.

W ramach zadań ochronnych nie przewiduje się prowadzenia czynnej ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów oraz ochrony czynnej ekosystemów w granicach samego rezerwatu.

Szczecin, dnia 16 grudnia 2014 r.

Sporządził:

SPECJALISTA
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Raclawska

Wnioskodawca:

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Przyrody
i Obszarów Natura 2000
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Marcin Daubak

Ocena skutków regulacji (OSR)
do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarnówek”

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.).

2. Konsultacje społeczne

Projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 1) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- 2) Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (oraz Terenowy Oddział w Drawsku Pomorskim);
- 3) Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie,
- 4) Nadleśnictwo Złocieniec,
- 5) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku,
- 6) Urząd Miejski w Złocięcu,
- 7) Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim,
- 8) Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego,
- 9) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 października 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.17.2014.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń i publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wysłanie obwieszczenia z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń ZZMiUW w Szczecinie i Terenowego Oddziału w Drawsku Pomorskim, RZGW w Poznaniu, Urzędu Miejskiego w Złocięcu, Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim, Nadleśnictwa Złocieniec, RDLP w Szczecinku, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.

W trakcie ww. konsultacji do projektu nie zostały wniesione żadne uwagi i wnioski.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Zarządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Niniejsze zarządzenie nie wprowadza żadnych dodatkowych ograniczeń na obszarze rezerwatu. Wszystkie obowiązujące ograniczenia wynikają wprost z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. W ramach niniejszych zadań ochronnych nie zaplanowano żadnych prac na obszarze rezerwatu związanych z generowaniem kosztów. Wszystkie zalecenia odnośnie przeciwdziałania zagrożeniom dla przedmiotu ochrony w rezerwacie dotyczą obszarów bezpośrednio graniczących z rezerwatem. Ich realizacja związana będzie z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, która uregulowana będzie na podstawie odrębnych przepisów.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

6. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 z późn. zm.);
- 2) Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7-5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.).